

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi matkapalveluyhdistelmien tarjoajista, matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja rikoslain 30 luvun muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi matkapalveluyhdistelmien tarjoajista, matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja rikoslain 30 luvun muuttamisesta (HE 120/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Sari Alho, työ- ja elinkeinoministeriö
- apulaisjohtaja Petteri Lehtonen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- lakimies Timo Niemi, Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry
- asiantuntija Kimmo Aalto, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- lakimies Sami Hämäläinen, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- toimitusjohtaja Heli Mäki-Fränti, Suomen matkatoimistoalan liitto ry
- apulaisjohtaja Päivi Laatikainen-Mattsson, Suomen matkatoimistoalan liitto ry
- asiantuntija Petri Holopainen, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Finnair Oyj
- Finnish Lapland Tourist Board ry
- Suomen matkailuorganisaatioiden yhdistys SUOMA ry
- Suomen Varustamot ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi matkapalveluyhdistelmien tarjoajista uusi laki, joka korvaisi voimassa olevan valmismatkaliikkeistä annetun lain. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi uusi laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajien valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta sekä tehtäväksi tekninen muutos Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin. Rikoslain rangaistussäännöstä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annet-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

tavan lain ehdotettuja säännöksiä. Ehdotetuilla säännöksillä pantaisiin täytäntöön matkapaketteja ja yhdistettyjä matkajärjestelyjä koskeva direktiivi maksukyvyttömyyssuojaa koskevilta osilta, uudistettaisiin osittain matkapalveluyhdistelmien tarjoajien vakuus- ja rekisteröintijärjestelmä sekä säädettäisiin uudesta maksusta matkapalveluyhdistelmien tarjoajille.

Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajista olisi soveltamisalaltaan voimassa olevaa lakia laajempi. Se koskisi valmismatkojen sijaan matkapaketteja ja yhdistettyjä matkajärjestelyjä. Voimassa olevan lain käsite *valmismatka* korvattaisiin *matkapaketin* käsitteellä. *Yhdistetyn matkajärjestelyn* käsite on uusi. Ehdotettu laki sisältäisi myös säännöksen direktiivissä edellytetyn maksukyvyttömyyssuojan vastavuoroisesta tunnustamisesta.

Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajien valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta sisältäisi matkapalveluyhdistelmien tarjoajan asettamaan vakuusmäärään perustuvan kiinteän valvontamaksun ja matkapalveluyhdistelmien myynnin liikevaihdon perusteella maksettavan prosentti-perusteisen maksukyvyttömyyssuojamaksun. Nykyisin asetuksen tasolla säädettyä valvontamaksua koskevat säännökset siirrettäisiin lain tasolle. Maksukyvyttömyyssuojamaksu olisi uusi maksu, jolla osaltaan turvattaisiin matkustajille maksettavien korvausten täysimääräisyys. Lait yhdessä täydentäisivät voimassa olevaa yksittäisiin vakuuksiin perustuvaa vakuusjärjestelmää siten, että se täyttäisi direktiivissä edellytetyn kuluttajansuojan vaatimukset matkustajille maksettavien korvausten maksamisen nopeudesta, tehokkuudesta ja täysimääräisyydestä.

Lisäksi ehdotetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin tehtäväksi tekninen muutos, jolla varmistettaisiin Kilpailu- ja kuluttajaviraston tietojensaantioikeus määrätyissä tapauksissa. Rikoslakiin ehdotetaan tehtäviksi muutoksia rangaistavien tekojen nimikkeisiin ja rangaistavuuteen vastaamaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annettavan lain ehdotettuja säännöksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Sääntelyn lähtökohdat

Ehdotettu sääntely on osa matkapalveluja koskevan sääntelyn uudistusta, jonka taustalla on EUTason matkapalveluja koskeva sääntely. Nyt käsiteltävällä ehdotuksella korvattaisiin voimassa oleva valmismatkaliikkeistä annettu laki ja pantaisiin täytäntöön matkapaketteja ja yhdistettyjä matkajärjestelyjä koskeva direktiivi maksukyvyttömyyssuojaa koskevilta osiltaan. Ehdotettu sääntely liittyy kiinteästi samanaikaisesti käsiteltävään ehdotukseen laiksi matkapalveluyhdistelmistä ja kuluttajansuojalain muuttamisesta (HE 105/2017 vp).

Talousvaliokunta pitää esitettyjä sääntelyratkaisuja lähtökohdiltaan perusteltuina. Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän 1. lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna seu-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

raavin huomautuksin ja yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetyin muutoksin. Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien 2.—4. lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavassa esitetyin huomautuksin.

Sääntelyn vaikutukset ja hallinnollinen taakka

Ehdotetun sääntelyn lähtökohtana on matkapakettidirektiivin täysharmonisoiva luonne. Tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman yhtenäinen ja korkea kuluttajansuojan taso. Direktiivi ei kuitenkaan sisällä säännöksiä vakuusjärjestelmän muodosta, vaan jäsenvaltiot voivat edelleen järjestää maksukyvyttömyyssuojan parhaaksi katsomallaan tavalla. Talousvaliokunta painottaa, että kansallisen sääntelyn tulee paitsi täyttää direktiivin vaatimukset korvausten nopeudesta, tehokkuudesta ja täysimääräisyydestä olla toimialan ja kuluttajien näkökulmasta tasapainoinen ja mahdollisimman vähän tarpeetonta hallinnollista taakkaa aiheuttava. Valiokunta pitää samalla yritysten ja kuluttajienkin näkökulmasta keskeisenä lähtökohtana sääntely- ja kilpailuympäristön toimivuutta ja yhtäläisiä kilpailuedellytyksiä EU:n ja kansainvälisellä tasolla.

Hallituksen esityksessä on varsin yksityiskohtaisesti pyritty arvioimaan sääntelystä aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia erityisesti yrityssektorin kustannusten näkökulmasta. Ehdotettu sääntely aiheuttaa yrityssektorille kustannuksia, jotka ovat keskeisiltä osin seurausta suoraan direktiivistä seuraavasta sääntelyn soveltamisalan laajentamisesta ja EU-sääntelyn maksukyvyttömyyssuojaa koskevalle sääntelylle asettamista vaatimuksista. Sääntelyn soveltamisalan laajenemisen myötä sääntelyn piiriin on arvioitu tulevan 400—500 uutta vakuudenasettamisvelvollista yritystä; toisaalta valvontamaksusta vapautuisivat ne hallituksen esityksen tietojen mukaan 252 elinkeinonharjoittajaa, joiden ei tarvitse asettaa vakuutta. Kokonaisuudessaan muutosten on arvioitu tuovan 750 000—1 000 000 euron vuotuisen sääntelykustannusten lisän Suomen yrityskentälle. Huolimatta varsin yksityiskohtaisesta sääntelyn kustannusten arvioinnista ja sääntelyn vaihtoehtojen vertailusta hallituksen esityksessä ei ole kattavasti tarkasteltu sitä, miltä osin samassa yhteydessä voitaisiin keventää yritysten hallinnollista taakkaa. Valiokunta kiinnittää huomiota sääntelyn soveltamisalan laajentumisesta ja sääntelyn valvonnasta seuraavaan hallinnollisen taakan lisääntymiseen ja tätä koskeviin arvioihin liittyviin epävarmuustekijöihin.

Maksukyvyttömyyssuojaa koskeva sääntely

Hallituksen esityksen taustana oleva matkapakettidirektiivi asettaa aiempaa tiukempia velvoitteita maksukyvyttömyyssuojan sääntelylle ja kuluttajansuojan tasolle. Maksukyvyttömyyssuojan on oltava tehokas, nopea ja täysimääräinen. Talousvaliokunnan saaman selvityksen perusteella Suomen nykyinen yksittäisiin vakuuksiin perustuva maksukyvyttömyyssuoja ei täytä direktiivin vaatimuksia maksujen nopeasta ja täysimääräisestä palauttamisesta tai paluukuljetusten järjestämisestä. Järjestelmää on ehdotettu täydennettäväksi valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksulla sekä valtion budjettiin otettavalla siirtomäärärahalta.

Talousvaliokunta on arvioinut esitettyä maksukyvyttömyyssuojan toteuttamistapaa taustalla olevan EU-sääntelyn valossa erityisesti alan toimintaedellytysten ja kuluttajansuojan näkökulmista. Valiokunta pitää selvitettyinä, että nykyistä kansallista järjestelmää on täydennettävä direktiivin vaatimusten täyttämiseksi. Samalla valiokunta pitää keskeisenä täytäntöönpanon lähtökohtana si-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

tä, ettei ehdotetulla maksukyvyttömyyssuojaa koskevalla ratkaisulla luoda kansallisesti direktiivin vaatimukset ylittävää sääntelyä ja perusteetonta hallinnollista taakkaa.

Maksukyvyttömyyssuojaa koskeva sääntely on kokonaisuus, joka muodostuu toisaalta maksukyvyttömyyssuojaa ja vakuuksien asettamista koskevasta sääntelystä ja toisaalta valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksua koskevasta sääntelystä. Sääntelyn vaikutukset muodostuvat näiden säännösten yhteisvaikutuksesta. Esitetty ratkaisu perustuisi voimassa olevan lain tavoin ensisijaisesti vakuuksiin ja nykyisin asetustasolla säänneltyyn valvontamaksuun, mutta suojaa täydennettäisiin uudella maksukyvyttömyyssuojamaksulla, jolla turvattaisiin matkustajille maksettavien korvausten täysimääräisyys. Tavoitteena on vastata tilanteeseen, jossa vakuuden asettamiseen velvollisten määrä matkapakettidirektiivin tuoman soveltamisalan laajennuksen myötä kasvaa. Soveltamisalaan tulisivat uusina toimijoina yhdistettyjä matkajärjestelyjä helpottavat tahot, joiden tulee myös asettaa vakuus tietyissä tilanteissa. Samalla matkapakettidirektiivi edellyttäisi myös aiempaa tehokkaampaa valvontaa. Tämä heijastuu väistämättä Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvontatyöhön ja valvonnan kustannuksiin. Talousvaliokunta pitää kuitenkin esitettyä arviota valvontatyön kustannusten lisääntymisestä suhteellisen korkeana. Valiokunta pitää tärkeänä seurata sääntelyn vaikutuksia tältä osin ja tutkia mahdollisuuksia yksinkertaistaa maksukyvyttömyyssuojan valvonnan järjestämistapaa.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty osin kriittisiä arvioita esitetystä sääntelyratkaisusta. Mallia on pidetty toimialan yritysten näkökulmasta monimutkaisena ja kustannuksia nostavana. Osa lausunnonantajista on pitänyt nykyistä vakuuksiin perustuvaa mallia riittävänä. Talousvaliokunta pitää edellä kuvatun matkapakettidirektiivistä seuraavan soveltamisalan laajennuksen vuoksi väistämättömänä, että valvonnan ja samalla toimialan kustannukset nousevat jonkin verran. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan suurimman osan kustannusrasitteesta muodostaa valvontamaksu, jota maksavat jo nykyään kaikki valmismatkarekisteriin kuuluvat yritykset. Nyt käsiteltävän ehdotuksen mukaan vastaavaan rekisteriin kuuluisivat vain vakuuden asettamisvelvolliset yritykset. Osa yrityksistä siis vapautuisi valvontamaksusta. Valiokunta kiinnittää kuitenkin samalla huomiota siihen, että maksukyvyttömyyssuojaan liittyvästä sääntelystä yrityksille aiheutuvat kustannukset voivat olla huomattavia eikä liikevaihdon mukaan porrastettu maksu ole yrityksille aiheutuvan kustannusrasitteen kannalta ongelmaton tapa määrittää maksun suuruutta erityisesti mikro- ja pk-yritysten näkökulmasta.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä vähentää yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa ja sääntelyn aiheuttamaa kustannusrasitetta tilanteissa, joissa uusi sääntely esimerkiksi taustalla olevan EU-sääntelyn velvoitteiden vuoksi väistämättä johtaa taakan lisääntymiseen toisaalla. Esityksen valiokuntakäsittelyn yhteydessä on tästä näkökulmasta arvioitu vakuuden asettamisen menettelyyn liittyviä velvoitteita erityisesti sääntelyssä ehdotetun tilintarkastajan lausunnon edellyttämisen osalta. Talousvaliokunta esittää sääntelyä kevennettäväksi jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitetyllä tavalla.

Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan esityksen valmistelussa on arvioitu yksityiskohtaisesti erilaisia maksukyvyttömyyssuojan järjestämisvaihtoehtoja ja tarkasteltu mallien etuja ja haittoja. Talousvaliokunta pitää saamansa selvityksen perusteella valittua sääntelyratkaisua tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena. Talousvaliokunta pitää samalla tärkeänä varmistaa, ettei maksukyvyttömyyssuojan kansallinen järjestämistapa jatkossa johda toimialan yritysten näkökul-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

masta epäedulliseen kilpailuasetelmaan. Nyt ehdotetun sääntelyn taustalla olevan direktiivin täytäntöönpano on vielä kesken, eivätkä kaikkien jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyratkaisut ole tiedossa. Talousvaliokunta pitää tärkeänä seurata maksukyvyttömyyssuojan järjestämistapojen kehitystä kansainvälisesti ja arvioida Suomen kansallisen järjestelmän kehittämistarpeita. Valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa sääntelystä toimialalle aiheutuvia kustannuksia ja esittää tarvittaessa muutoksia ja yksinkertaistuksia maksukyvyttömyyssuojaa ja sen valvontaa koskevaan järjestelmään.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajista

25 §. Tilintarkastaja ja kirjanpito. Hallituksen esityksessä on esitetty, että matkapalveluyhdistelmien tarjoajalla, jonka on asetettava vakuus, on oltava tilintarkastuslain (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja, vaikka matkapalveluyhdistelmien tarjoaja ei olisi tilintarkastuslain nojalla tilintarkastusvelvollinen. Ehdotetun tilintarkastajavaatimuksen tavoitteena on niiden tietojen varmentaminen, joiden pohjalta yritykselle määrättävän valvonta- ja vakuusmaksun suuruus ratkeaa. Ehdotettu velvoite voisi kuitenkin lisätä yrityksen hallinnollisia kustannuksia tavalla, joka ei ole perusteltu suhteessa ehdotuksen tavoitteisiin. Myöskään lainsäädännön johdonmukaisuuden ja hallinnollisen taakan keventämistavoitteiden näkökulmasta ei ole perusteltua, että tilintarkastuksesta vapautetuille yrityksille asetetaan toisaalla lainsäädännössä velvoite, jota tilintarkastuslainsäädännön näkökulmasta ei ole pidetty tarpeellisena. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisen yhteydessä on arvioitu, että sääntelyn tavoite voidaan toteuttaa yrityksen vastuuhenkilöiden mukaan lukien sen taloushallinnosta vastaavan henkilön lausunnolla, jossa vahvistettaisiin esitettyjen tietojen asianmukaisuus. Lausunnon allekirjoittajat olisivat henkilökohtaisesti vastuussa viranomaiselle toimitettavien tietojen oikeellisuudesta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tilintarkastajavaatimuksesta luopuminen voisi tuoda vapautuksen piiriin kuuluville yrityksille 500—2 000 euron vuosittaisen yrityskohtaisen säästön. Muutoksen merkitystä korostaisi se, että vapautuksen piiriin sisältyisi mikroyrityksiä, joiden liikevaihtoon nähden tilintarkastuksesta aiheutuvat kustannukset voivat olla huomattavia.

Edellä sanotun perusteella talousvaliokunta ehdottaa, että 25 §:n 1 ja 2 momentit yhdistetään uudeksi 1 momentiksi. Edellä kuvattu tilintarkastajavaatimus muilta kuin tilintarkastusvelvollisilta poistetaan, ja säädetään tilintarkastajan lausunnon sijaan toimitettavasta asiakirjasta. Hallituksen esityksen mukaisesta 3 momentista tulee uusi 2 momentti.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 120/2017 vp sisältyvät 2.—4. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 120/2017 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

matkapalveluyhdistelmien tarjoajista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee matkapalveluyhdistelmistä annetun lain (/) soveltamisalaan kuuluvien matkapakettien ja yhdistettyjen matkajärjestelyjen tarjoamista (*matkapalveluyhdistelmien tarjoaminen*).

Matkapalveluyhdistelmien tarjoamiseen rinnastetaan tässä laissa lentokuljetusten tarjoaminen kuluttajille, jos kuljetuksen tarjoaa muu kuin lentoliikenteen harjoittaja.

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan vakuuksien valvontaa varten ja maksukyvyttömyyden varalta valtiolle perittävästä valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta säädetään matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta annetussa laissa (/).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) elinkeinonharjoittajalla luonnollista henkilöä taikka yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka matkapalveluyhdistelmistä annetun lain soveltamisalaan kuuluvia sopimuksia tehdessään toimii tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa riippumatta siitä, toi-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

miiko henkilö matkanjärjestäjänä, matkanvälittäjänä, yhdistetyn matkajärjestelyn hankkimista edesauttavana tahona vai matkapalvelun tarjoajana;

2) matkustajalla henkilöä, joka haluaa tehdä elinkeinonharjoittajan kanssa matkapalveluyhdistelmistä annetun lain soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen tai jolla on oikeus matkustaa tällaisen sopimuksen perusteella;

3) matkanjärjestäjällä elinkeinonharjoittajaa, joka yhdistää matkapalveluyhdistelmistä annetun lain soveltamisalaan kuuluvia matkapaketteja ja myy tai muutoin tarjoaa niitä joko suoraan tai toisen elinkeinonharjoittajan välityksellä tai yhdessä toisen elinkeinonharjoittajan kanssa tai joka toimittaa matkustajan tiedot toiselle elinkeinonharjoittajalle matkapalveluyhdistelmistä annetun lain 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja verkkovarausmenettelyjä käyttäen;

4) yhdistetyn matkajärjestelyn hankkimista edesauttavalla taholla sellaista elinkeinonharjoittajaa, joka edesauttaa matkapalveluyhdistelmistä annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun yhdistetyn matkajärjestelyn syntymistä;

5) matkanvälittäjällä sellaista muuta elinkeinonharjoittajaa kuin matkanjärjestäjää, joka myy tai muutoin tarjoaa matkanjärjestäjän yhdistämiä matkapalveluyhdistelmistä annetun lain soveltamisalaan kuuluvia matkapaketteja;

6) matkapalveluyhdistelmien tarjoajalla matkanjärjestäjää ja yhdistetyn matkajärjestelyn hankkimista edesauttavaa tahoa sekä sellaista matkanvälittäjää, joka on sijoittautunut Suomeen ja joka toimii sellaisen Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle sijoittautuneen matkanjärjestäjän lukuun, joka ei ole itse asettanut matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2302 (*matkapakettidirektiivi*) mukaista vakuutta muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa (*EU-valtio*) tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*);

7) maksukyvyttömyydellä sitä, että matkapalveluja ei suoriteta matkapalveluyhdistelmien tarjoajan maksuongelmien vuoksi, niitä ei tulla suorittamaan tai ne tullaan suorittamaan vain osittain taikka palveluntarjoajat vaativat matkustajia maksamaan niistä;

8) paluukuljetuksella matkustajan kuljetusta lähtöpaikkaan tai muuhun sopimuspuolten sopimaan paikkaan.

2 luku

Maksukyvyttömyyssuoja ja vakuudet

3 §

Vakuuden asettaminen

Suomeen sijoittautuneen matkanjärjestäjän on asetettava vakuus, joka turvaa matkapaketista matkustajien suorittamien tai heidän puolestaan suoritettujen maksujen palauttamisen siltä osin kuin sopimuksen mukaisia palveluja ei suoriteta matkanjärjestäjän maksukyvyttömyyden vuoksi. Jos matkapakettisopimukseen sisältyy matkustajien kuljetus, vakuuden on katettava myös matkustajien paluukuljetus.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

Suomeen sijoittautuneen yhdistetyn matkajärjestelyn hankkimista edesauttavan tahon on asetettava vakuus, joka turvaa kaikkien sen matkustajilta saamien maksujen palauttamisen siltä osin kuin matkapalvelua, joka muodostaa osan yhdistettyä matkajärjestelyä, ei suoriteta sen maksukyvyttömyyden vuoksi. Jos taho vastaa matkustajien kuljetuksesta, vakuuden on katettava myös matkustajien paluukuljetus.

Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle sijoittautuneen matkanjärjestäjän, joka myy tai tarjoaa myytäväksi matkapaketteja Suomessa tai muutoin suuntaa tällaista toimintaa Suomeen taikka taho, joka edesauttaa yhdistettyjen matkajärjestelyjen hankkimista Suomessa, ja joka ei ole asettanut matkapakettidirektiivin mukaista vakuutta muussa EU- tai ETA-valtiossa, on asetettava vakuus 1 ja 2 momentin mukaisesti.

Suomeen sijoittautuneen matkanvälittäjän, joka toimii sellaisen Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle sijoittautuneen matkanjärjestäjän lukuun, joka ei ole itse asettanut matkapakettidirektiivin 17 artiklan mukaista vakuutta, on asetettava vakuus sekä oman että päämiehensä maksukyvyttömyyden varalta.

Tässä pykälässä tarkoitettu vakuus on asetettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle.

4 §

Vakuuden hyväksyttävyyys

Vakuuden hyväksyy Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Vakuudeksi hyväksytään takaus, muu vakuus tai vakuutus:

- 1) jonka antajalla on kotipaikka EU- tai ETA-valtiossa;
- 2) jonka antajan Kilpailu- ja kuluttajavirasto katsoo kykenevän täyttämään maksuvelvollisuutensa; ja
- 3) jonka mukaisen vastuumäärän Kilpailu- ja kuluttajavirasto arvioi riittävän 3 §:ssä tarkoitettuihin matkustajien saatavien maksamiseen.

Vakuuden on oltava tosiasiallinen, ja sen on katettava kohtuudella ennakoitavissa olevat kustannukset. Vakuuden on oltava käytettävissä maksutta.

Matkustajan on saatava hyöty vakuudella toteutetusta maksukyvyttömyyssuojasta asuinpaikastaan, lähtöpaikasta taikka matkapaketin tai yhdistettyihin matkajärjestelyihin kuuluvan matkapalvelun myyntipaikasta riippumatta sekä riippumatta siitä, missä EU- tai ETA-valtiossa maksukyvyttömyyssuojasta vastaava taho sijaitsee.

5 §

Vakuuden ehdot

Vakuuden ehdoista on käytävä ilmi ainakin seuraavat seikat:

- 1) Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi vaatia maksuvelvoitteiden täyttämistä heti, kun matkapalveluyhdistelmien tarjoaja on maksukyvytön;
- 2) vakuus päättyy aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Kilpailu- ja kuluttajavirasto on saanut vakuudenantajalta kirjallisen ilmoituksen vakuuden päättymisestä;
- 3) Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi irtisanoa vakuuden kuukauden kuluttua siitä, kun se on todennut, ettei vakuudenantaja kykene täyttämään maksuvelvollisuuttaan;

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

4) vakuus kattaa vakuuden voimassaoloaikana syntyneet tässä laissa tarkoitetut matkustajien saatavat ja ne saatavat, jotka ovat syntyneet ennen kuin vakuus on tullut voimaan; ja

5) vakuudesta suoritettavat maksut tulee suorittaa veloituksetta Kilpailu- ja kuluttajaviraston yksilöimille pankkitileille.

6 §

Maksukyvyttömyssuojan vastavuoroinen tunnustaminen

Muuhun EU- tai ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautunut matkanjärjestäjä, joka myy tai tarjoaa myytäväksi matkapaketteja Suomessa tai muutoin suuntaa tällaista toimintaa Suomeen, taikka elinkeinonharjoittaja, joka edesauttaa yhdistettyjen matkajärjestelyjen hankkimista Suomessa, ei ole velvollinen asettamaan vakuutta Suomessa, jos kyseinen elinkeinonharjoittaja on asettanut vakuuden sijoittautumismaansa lainsäädännön mukaisesti.

7 §

Vakuuden alentaminen

Kilpailu- ja kuluttajaviraston on alennettava vakuutta matkapalveluyhdistelmien tarjoajan hakemuksesta, kun hakija osoittaa, että se täyttää seuraavat edellytykset:

1) matkapalveluyhdistelmien tarjoajan oma pääoma on suurempi kuin viranomaisen sille määräämän vakuuden arvo;

2) matkapalveluyhdistelmien tarjoajan tilinpäätöksen mukaisen vaihto- ja rahoitusomaisuuden arvo on kuluvana ja kahtena edellisenä tilikautena ollut vähintään yhtä suuri kuin tilinpäätöksen mukainen lyhytaikainen vieras pääoma (*selvitys maksuvalmiudesta*); ja

3) matkapalveluyhdistelmien tarjoaja ei ole viiden viimeisen tilikauden aikana toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt hoitaa veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksuihin sekä tullin perimiin maksuihin liittyviä velvollisuuksiansa.

Vakuutta alennetaan sillä määrällä, jolla matkapalveluyhdistelmien tarjoajan oma pääoma ylittää sille määrätyn vakuuden. Alennetun vakuuden on oltava kuitenkin vähintään 50 prosenttia hyväksytyyn vakuuden määrästä.

8 §

Alennetun vakuuden valvonta

Jos matkapalveluyhdistelmien tarjoajan vakuutta on alennettu, sen on toimitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle kaksi kertaa vuodessa tilintarkastajan vahvistama laskelma oman pääoman määrästä ja selvitys maksuvalmiudesta sekä perusteltu selvitys toiminnasta vakuuden arvioimiseksi.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston on poistettava vakuuden alentaminen, jos matkapalveluyhdistelmien tarjoaja laiminlyö 1 momentissa mainittujen tietojen toimittamisen tai ei enää täytä 7 §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

9 §

Maksukyvyttömyyden toteaminen ja vakuuden käyttäminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto päättää vakuuden käyttämisestä sen jälkeen, kun se on todennut matkapalveluyhdistelmien tarjoajan maksukyvyttömäksi.

10 §

Saatavien maksaminen matkustajille ja paluukuljetusten järjestäminen

Vakuutta käytetään vakuudella turvattujen saatavien maksamiseen matkustajille ja matkustajien paluukuljetusten järjestämiseen.

Matkustajan on esitettävä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle vaatimus vakuuden käyttämisestä saatavansa suorittamiseen kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin matkapalveluyhdistelmien tarjoaja todetaan maksukyvyttömäksi. Ennakkomaksujen palautukset on suoritettava ilman aiheetonta viivytystä matkustajan esittämän vaatimuksen jälkeen.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto järjestää tarvittaessa matkustajien paluukuljetuksen. Sen on toimitettava paluukuljetukseen liittyvät tiedot ja ohjeet matkustajalle henkilökohtaisesti ja viivytyksettä matkapalveluyhdistelmien tarjoajan maksukyvyttömyyden toteamisen jälkeen. Jos Kilpailu- ja kuluttajavirastolla ei ole käytössä matkustajan yhteystietoja, on sen julkaistava paluukuljetukseen liittyvät tiedot verkkosivuillaan tai vastaavalla yleisön helposti saatavilla olevalla tavalla.

Matkustajalla ei ole oikeutta korvaukseen tämän lain nojalla, jos hänelle maksetaan 3 §:n mukaisella vakuudella turvattuja saatavia jonkin muun lain tai sopimuksen perusteella. Matkustajalla ei ole myöskään oikeutta korvaukseen paluukuljetuksesta, jos hän jättää ilman perusteltua syytä noudattamatta Kilpailu- ja kuluttajaviraston paluukuljetuksista antamia ohjeita.

11 §

Paluukuljetusten ja saatavien maksaminen valtion varoista

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi maksaa valtion talousarvion rajoissa paluukuljetusten kustannuksia valtion varoista, jos se matkustajien nopean paluukuljetuksen vuoksi on välttämätöntä. Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi maksaa valtion talousarvion rajoissa matkustajien muita saatavia valtion varoista, jos asetettu vakuus ei riitä kaikkien saatavien maksamiseen tai saatavia ei voida maksaa vakuuksista matkustajan pyynnön jälkeen ilman aiheetonta viivytystä.

Paluukuljetusten kustannukset ja matkustajille maksetut korvaukset korvataan valtiolle vakuuksista.

12 §

Velvollisuus ilmoittaa vakuuteen vaikuttavista muutoksista

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on viipymättä ilmoitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sellaisesta toimintansa laatua tai laajuutta koskevasta muutoksesta, joka voi vaikuttaa velvollisuuden asettaa vakuus taikka vakuuden määrään tai hyväksyttävyyteen.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

3 luku

Vakuudenasettamisvelvollisten rekisteröinti

13 §

Rekisteri vakuudenasettamisvelvollisista ja rekisteri-ilmoitus

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää tässä laissa säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi rekisteriä sellaisista matkapalveluyhdistelmien tarjoajista, joiden on asetettava vakuus 3 §:n nojalla (*rekisteri vakuudenasettamisvelvollisista*).

Sen, joka aikoo tarjota matkapalveluyhdistelmiä ja joka on velvollinen asettamaan vakuuden, on tehtävä ilmoitus Kilpailu- ja kuluttajavirastolle rekisteriin merkitsemistä varten. Ilmoitukseen on sisällytettävä 15 §:n 1 momentin 1—6 kohdassa tarkoitettut tiedot. Ilmoitukseen on liitettävä ote kaupparekisteristä tai muusta vastaavasta julkisesta rekisteristä, selvitys rekisteröinnistä perittävän maksun suorittamisesta sekä perusteltu selvitys toiminnasta vakuuden arvioimiseksi.

14 §

Rekisteröinnin edellytykset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä rekisteriin vakuudenasettamisvelvollisista, jos tämä:

- 1) on täyttänyt velvollisuuden asettaa vakuus;
- 2) ei ole konkurssissa ja, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu; ja
- 3) ei ole kolmen edeltävän vuoden aikana toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt hoitaa veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksuihin sekä Tullin perimiin maksuihin liittyvät velvollisuutensa.

15 §

Rekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Rekisteriin vakuudenasettamisvelvollisista merkitään:

- 1) luonnollisen henkilön täydellinen nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste sekä yhteystiedot;
- 2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste sekä yhteystiedot;
- 3) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön käyttämä markkinointinimi;
- 4) se, toimiiko elinkeinonharjoittaja matkanjärjestäjänä, Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle sijoittautuneen matkanjärjestäjän matkanvälittäjänä vai yhdistetyn matkajärjestelyn hankkimista edesauttavana tahona;
- 5) tieto siitä, tarjoaako elinkeinonharjoittaja lentokuljetuksia 1 §:n 2 momentin mukaisesti;
- 6) vakuuden antaja ja vastuumäärä;

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

- 7) rekisteritunnus ja rekisteröinnin päivämäärä;
- 8) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu kieltö tarjota matkapalveluyhdistelmiä. Tieto on poistettava rekisteristä kolmen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jona kieltö on annettu.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Jos muutosilmoitus koskee matkapalveluyhdistelmien tarjoamisen lopettamista, ilmoitukseen on liitettävä tilintarkastajan vahvistama selvitys korvausvaatimuksista ja maksuvelvoitteista, jotka voivat tulla suoritettaviksi vakuudesta.

16 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä saa luovuttaa henkilötietoja tulosteena tai saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta tai luovuttaa ne muutoin sähköisessä muodossa. Tieto henkilötunnuksesta saadaan kuitenkin luovuttaa tämän lain nojalla vain, jos tieto annetaan tulosteena tai teknisenä tallenteena ja jos luovutuksensaajalla on oikeus henkilötunnuksen käsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 13 §:n tai muun lain nojalla.

17 §

Rekisteristä poistaminen

Kilpailu- ja kuluttajaviraston on poistettava matkapalveluyhdistelmien tarjoaja rekisteristä, jos rekisteröity ei enää täytä 14 §:ssä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä tai on lopettanut toimintansa.

4 luku

Valvonta ja pakkokeinot

18 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat Kilpailu- ja kuluttajavirasto sekä aluehallintovirastot.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

19 §

Valvontaviranomaisen oikeus saada tietoja

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä aluehallintovirastolle valvontaa varten välttämättömät asiakirjat ja tiedot.

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on toimitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle vahvistettu tilinpäätös yhden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston asettamina määräaikoina perusteltu selvitys toiminnastaan vakuuden arvioimiseksi. Tilinpäätöksen yhteydessä on toimitettava myös matkapalveluyhdistelmien tarjonnan laatuun ja laajuuteen liittyvät tiedot päättyneeltä tilikaudelta.

20 §

Tiedonsaanti viranomaiselta

Kilpailu- ja kuluttajavirastolla sekä aluehallintovirastolla on oikeus salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta valvonnan, rekisteröinnin edellytysten ja rekisteristä poistamisen edellytysten selvittämisen kannalta välttämättömät tiedot toiselta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta. Tiedot voidaan luovuttaa Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sekä aluehallintovirastolle myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

21 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto sekä aluehallintovirasto saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa valvonnassa saamiaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajaa koskevia tietoja muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle, jos se on niiden tehtävien suorittamisen kannalta välttämätöntä, sekä syyttäjälle syyteharkintaa varten ja esitutkintaviranomaiselle rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

22 §

Pakkokeinot

Kilpailu- ja kuluttajaviraston on kiellettävä elinkeinonharjoittajaa harjoittamasta tämän lain mukaista elinkeinotoimintaa, jos vakuudenasettamiseen velvollinen matkapalveluyhdistelmien tarjoaja ei ole asettanut vakuutta tai asetettua vakuutta ei voida enää hyväksyä.

Jos matkapalveluyhdistelmien tarjoaja laiminlyö 12 §:ssä, 13 §:n 2 momentissa, 19 tai 25 §:ssä säädetyn velvollisuuden, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi kehottaa sitä määräajassa täyttämään velvollisuutensa.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

23 §

Pakkokeinot eräissä rajat ylittävissä tapauksissa

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi ryhtyä 22 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin myös rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 2 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin matkapakettidirektiivin V ja VI luvun sekä VII luvun 20 artiklan säännöksiä sellaisina kuin ne on pantu kansallisesti täytäntöön sovellettavaksi tulevassa laissa.

24 §

Kieltokanteen vireillepano ulkomailla

Kilpailu- ja kuluttajaviraston oikeudesta panna vireille kieltokanne toisessa EU- tai ETA-valtiossa säädetään rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetussa laissa.

5 luku

Erinäiset säännökset

25 §

Tilintarkastaja ja kirjanpito

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan, jolla on tilintarkastuslain (1141/2015) mukaan oltava tilintarkastaja, on liitettävä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle 8 ja 19 §:n nojalla toimitettaviin selvityksiin tilintarkastajan lausunto, jossa tilintarkastaja vahvistaa selvityksissä esitettyjen tietojen asianmukaisuuden. Muu tarjoaja voi edellä tarkoitetun lausunnon sijaan toimittaa hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoittaman tietojen asianmukaisuuden vahvistavan asiakirjan, johon on liitetty edellä tarkoitettua lausuntoa vastaava lausunto, jonka on laatinut ja allekirjoituksellaan vahvistanut kirjanpitovelvollisen taloushallinnosta vastaava henkilö.

~~Kilpailu- ja kuluttajavirastolle 8 ja 19 §:n nojalla toimitettaviin selvityksiin on liitettävä tilintarkastajan lausunto, jossa tilintarkastaja vahvistaa selvityksissä esitettyjen tietojen asianmukaisuuden.~~

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on järjestettävä kirjanpitonsa sellaiseksi, että kaikki matkapalveluyhdistelmistä ja niihin liittyvistä palveluista ennen matkan alkamista suoritetut maksut käyvät siitä ajantasaisesti ilmi. Muilta osin kirjanpidosta säädetään kirjanpitolaissa (1336/1997).

26 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus matkapalvelurikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 30 luvun 3 a §:ssä ja matkapalvelurikkomuksesta 30 luvun 3 b §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai kehotusta, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta, jos uhkasakko on lainvoimaisella päätöksellä tuomittu maksettavaksi.

27 §

Muutoksenhaku

Edellä 17, 22 ja 23 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston 4, 9 ja 17 §:n nojalla antamaa päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

28 §

Keskusyhteyspiste

Matkapakettidirektiivin 18 artiklassa tarkoitettuna keskusyhteyspisteenä toimii Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Keskusyhteyspisteen tehtävänä on helpottaa EU- ja ETA-valtioiden välistä hallinnollista yhteistyötä ja näissä valtioissa toimivien matkapalveluyhdistelmien tarjoajien valvontaa mainitussa artiklassa tarkoitettujen tiedon antamiseen liittyvät velvollisuudet täyttämällä.

Jos Kilpailu- ja kuluttajavirasto epäilee matkapalveluyhdistelmien tarjoajan maksukyvyttömyysuojaa, sen on pyydettävä selvitys siltä EU- tai ETA-valtiolta, johon matkapalveluyhdistelmien tarjoaja on sijoittautunut. Kilpailu- ja kuluttajaviraston on vastattava toisen EU- tai ETA-valtion esittämään pyyntöön mahdollisimman pian, kuitenkin ensimmäisen kerran viimeistään 15. arkipäivänä pyynnön vastaanottamisesta.

29 §

Neuvottelukunta

Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteydessä voi olla matkapalveluyhdistelmäasiain neuvottelukunta, jonka työ- ja elinkeinoministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata matkailualan kehitystä, sekä tämän lain soveltamista ja valvontaa, antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita lainsäädännön ja valvonnan kehittämiseksi.

Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja sekä vähintään viisi muuta jäsentä, joista yksi on varapuheenjohtaja. Varapuheenjohtajalla ja muilla jäsenillä on henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnan jäsenten tulee olla matkapalveluyhdistelmäasioihin hyvin perehtyneitä.

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kolme muuta jäsentä.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

6 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

30 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan annettu laki valmismatkaliikkeista (939/2008).

31 §

Siirtymäsäännökset

Ilmoitus vakuuden asettamisesta ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi ennen tämän lain voimaantuloa. Vakuus voidaan hyväksyä ja ilmoituksen tekijä voidaan merkitä rekisteriin vakuudenasettamisvelvollisista tämän lain tultua voimaan.

Sellaista valmismatkaliikkeen harjoittajaa koskevat tiedot, joka tämän lain voimaan tullessa on merkittynä valmismatkaliikkeista annetun lain mukaiseen valmismatkaliikerekisteriin ja joka on tämän lain mukaan vakuudenasettamisvelvollinen sekä asettanut hyväksyttävän vakuuden, siirretään tämän lain mukaiseen rekisteriin.

Se, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa sellaista matkapalveluyhdistelmien tarjoamista, joka edellyttää tämän lain mukaan vakuuden asettamista ja rekisteröintiä, saa jatkaa toimintaansa, kunnes päätös vakuuden hyväksymisestä ja rekisteriin merkitsemisestä on tehty, jos vakuus asetetaan ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoitus tehdään kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

2.

Laki

matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään matkapalveluyhdistelmien tarjoajan vakuuksien valvontaa varten ja maksukyvyttömyyden varalta valtiolle perittävästä valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta.

2 §

Maksuvelvollinen

Valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksua on velvollinen maksamaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun laissa (/) tarkoitettu elinkeinonharjoittaja, joka on velvollinen asettamaan mainitun lain 3 §:n mukaisen vakuuden.

3 §

Maksun määrä

Maksu koostuu matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 3 §:n mukaiseen vakuusmäärään perustuvasta kiinteästä maksusta ja matkapalveluyhdistelmien myynnin liikevaihdon perusteella maksettavasta prosenttiperusteisesta maksusta.

Kiinteä maksuosuus määräytyy maksuvelvollisen maksuvuotta edeltäneen vuoden suurimman laskennallisen vakuusmäärän perusteella seuraavasti:

Vakuusmäärä	Maksu
Enintään 10 000 euroa	405 euroa
Yli 10 000 euroa—50 000 euroa	945 euroa
Yli 50 000 euroa—200 000 euroa	1 350 euroa
Yli 200 000 euroa—1 000 000 euroa	2 025 euroa
Yli 1 000 000 euroa—3 000 000 euroa	2 700 euroa
Yli 3 000 000—10 000 000 euroa	3 375 euroa
Yli 10 000 000 euroa	4 050 euroa

Prosenttiperusteinen maksuosuus on 0,024 prosenttia edellisen päättyneen tilikauden matkapalveluyhdistelmien myynnin liikevaihdosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

4 §

Toimivaltainen viranomainen

Maksun määrää ja perii kalenterivuositain Kilpailu- ja kuluttajavirasto.

5 §

Maksun suorittaminen

Maksu erääntyy maksettavaksi kalenterivuositain Kilpailu- ja kuluttajaviraston määräämänä ajankohtana. Kilpailu- ja kuluttajaviraston on lähetettävä maksupäätös maksuvelvolliselle viimeistään 30 päivää ennen eräpäivää.

Jos maksuvelvollisuus päättyy kesken kalenterivuoden, maksuvelvolliselle ei palauteta perittyjä maksuja tai niiden osia.

6 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on virheen johdosta määrätty liikaa maksua, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi voidaan tehdä vuoden kuluessa maksun määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

7 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, ettei asiaa ole joltakin osalta tutkittu, jäänyt määräämättä säädetty maksu tai osa siitä, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksunsaajan hyväksi voidaan tehdä vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

8 §

Muutoksenhaku

Maksua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

9 §

Maksun perintä

Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoperustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

10 §

Tietojenantovelvollisuus ja arviomaksu

Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan on pyynnöstä annettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle maksun määräämistä varten tarvittavat tiedot. Matkapalveluyhdistelmien tarjoajan oma-aloitteisesta velvollisuudesta toimittaa valvonta- ja maksukyvyttömyysmaksun määräämiseksi tarvittavat tiedot säädetään matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 19 §:n 2 momentissa.

Maksun määrääminen on toimitettava arvioimalla, jos maksun määräämistä varten tarvittavia tietoja ei ole annettu. Maksupäätöksessä on tällöin mainittava arvion perusteet. Arvion perustana käytetään aiempien vuosien tietoja.

11 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Vuonna 2018 maksuvelvolliselta peritään puolet tämän lain mukaan määräytyvästä vuosittaisesta valvonta- ja maksukyvyttömyysuojamaksusta.

3.

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 21 kohta, sellaisena kuin se on laissa 454/2017, ja

lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016, 1419/2016, 324/2017 ja 454/2017, uusi 22 kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

-
- 21) kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain (1075/2000) 5 a, 8 ja 19 §:ssä säädetyn tehtävän selvittämistä;
 - 22) matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (/) 14, 17 ja 18 §:ssä säädetyn tehtävän hoitamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

4.

Laki

rikoslain 30 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 30 luvun 3 a §, sellaisena kuin se on laeissa 940/2008 ja 683/2012, sekä
lisätään 30 lukuun uusi 3 b § seuraavasti:

30 luku

Elinkeinorikoksista

3 a §

Matkapalvelurikos

Elinkeinonharjoittaja, joka vakuutta asettamatta harjoittaa sellaista matkapalveluyhdistelmien tarjoamista, johon matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (/) 3 §:n mukaan vaaditaan vakuus, ja siten heikentää matkustajan taloudellista turvaa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *matkapalvelurikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2017 vp

3 b §

Matkapalvelurikkomus

Jos matkapalvelurikos, huomioon ottaen sillä tavoiteltu taloudellinen hyöty tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava matkapalvelurikkomuksesta sakkoon.

Matkapalvelurikkomuksesta tuomitaan myös matkapalveluyhdistelmien tarjoaja, joka laiminlyö matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 12 §:ssä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa toimintaa koskevasta muutoksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 27.10.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen si
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Martti Mölsä si
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
varajäsen Lasse Hautala kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen